

“పెళ్ళయి పోయింది”

శేషాద్రికి, శాయిలక్ష్మికి పెళ్ళయిపోయిందిట.

నాకు బోల్దంత ఆశ్చర్యంగానూ, అనుమానంగాను వుంది. వాళ్ళిద్దరికి నాకు తెలీకుండా పెళ్ళయిపోయిందంటే విడ్డూరంగా వుంది. ఊళ్ళో ఎవ్వరికి తెలీకుండా పెళ్ళయిపోయిందని వుంది—“ఏదో తిరకాసు వుంది” అనుకొని, అలోచించి చివరికి “హమ్మమ్మా! శాయిలక్ష్మి” అనుకున్నాను గుండెల మీద చేయివేసుకొని.

“ఇంతకీ, శేషాద్రి శాయిలక్ష్మిని పెళ్ళిచేసుకున్నట్టా? లేక శాయిలక్ష్మి శేషాద్రిని పెళ్ళిచేసుకున్నట్టా?” అన్న అనుమానం పీడించింది.

“వెధవ అనుమానం! ఎవరిని ఎవరు పెళ్ళిచేసుకుంటే సేం? పెళ్ళయ్యింది వాళ్ళిద్దరికీ” అంది మనసు కసురుకుంటూ వివేకంగా.

“అది తెలుసులేవోయ్! వాళ్ళిద్దరూ అందరిలాకాదు. అందుకే ఎవరు ఎవరిని చేసుకున్నట్టా?” విసుక్కుంటూ మెత్తగా మందలించాను మనసును.

రెండురోజులు ఎంత ప్రయత్నించినా ఆఫీసునుండి త్వరగా ఇంటికి రాలేక పోయాను. నాలుగేళ్లు కాలేజీలో చదివితే డిగ్రీ—ఓ గుమాస్తా ఉద్యోగంతో పాటు, ప్రతిరోజు వేడివేడిగా అయ్యరు హోటల్లో సాంబారులో తేలి ఆడె

ఇడీలా అనుమానం నోట్లో తిట్లను తేలి ఆడించే కసాయి ఆఫీసరు దగ్గర అణిగి మణిగి పడివుంటూ, ప్రతి చిన్నమాటకు (తిట్లకు సైతం) “యస్ సార్” అంటూ తలూపే అదృష్టం ఛ... నౌర్యాగ్యాన్ని అంటగట్టింది—వెధవ డిగ్రీ.

అరంటు లెటర్స్... పెండింగ్ ఫైల్స్ వాటి మధ్య నేను, ఓ పెండింగ్ ఫైల్ లాంటి జీవితాన్ని గడిపే గుమసాని అనుకున్నప్పుడు, తీరిక తైము దొరకనివాణ్ణి.

మూడోరోజు ఎలాగైతేనేం ఆరు గంటలకల్లా యిల్లు చేరుకొని కాఫీ తాగి బయలుదేరబోతున్న నేను, అమ్మచెప్పిన వార వింటూనే నిశ్చేష్టగా నిలబడి పోయాను. కుర్చీకతుక్కుపోయి కూర్చున్న నా కళ్ళకు, శేషాద్రి అమాయకపు మొహం, ఆ ప్రక్కనే శాయిలక్ష్మి మొహంలో కదిలే గర్వం కనిపించాయి.

ఓ సంగనాచికి మొగుడైన నేరానికి శేషాద్రిని, వాడి అమాయకత్వాన్ని కని దీరా తిట్టుకున్నాను. వెర్రెపీనుగ, వాజమ్య అమాయకుడు అన్యాయం ఆయిపోయా డనుకున్నాను. అమృమాత్రం, “అకాలంరా బాబూ!” అంది.

శేషాద్రి శాయిలక్ష్మీకి మేనభావ. శేషాద్రికి తల్లితప్ప తండ్రి లేడు. కాస్తా మిగిలిన ఆస్తిని, కొడుకుని, తమ్ముడికి అప్పగించేసింది రాజమ్య. “నీకెందుకూ? నీ కొడుకును వృద్దిలోకి తెచ్చే వూచీ నాది” అంటూ హామీ యిచ్చాడు శాయి లక్ష్మీ తండ్రి రాఘవయ్య.

శేషాద్రి మనిషి అసాధానికి ఎవరికి ఆధ్యంతరం వుండదు. కాని వాడితత్వం మాత్రం, గంగిగోవులాంటిది. మూగజీవి లాంటిది. వాడి నాలుకకు పదునులేదు. అంటే మాటలు రావని కాదు. కాని మరీ బిడియస్తుడు. భయస్తుడు.

శేషాద్రికి చిన్నప్పటినుండి శాయి లక్ష్మీ అంటే భయమో, గౌరవమో నా కంతవరకూ ఆరంకాలేదు. కాని వాడి మాటల్లో, శాయిలక్ష్మీ వాడికంటే, ఐంకా కొంతమందికంటే చాలా తెలివైం దని, చాలా విషయాలు తెలుసని. ఎంతో లోతుగా ఆలోచిస్తుందని అన్నిస్తుంది ఎదుటి వాళ్ళకు. నా మటుకు నాకు మాత్రం, శాయిలక్ష్మీ అభిప్రాయాలు, ఆలోచనలు, ఎప్పుడూ సబబుగా తోచ లేదు. కాని శేషాద్రికి మాత్రం శాయిలక్ష్మీ మాట వేదవాక్కు.

శాయిలక్ష్మీ ఏది చెప్పినా గంగిరెద్దులా తలూపే శేషాద్రి శాయిలక్ష్మీకి ఓ మొద్దు

బసవడిగా, మొద్దబ్బాయిగా అన్నించే వాడేమో! మొద్దబ్బాయిని కూర్చోబెట్టు కొని తలబద్దలు కొట్టుకునే మాస్టారిలా ఆరం అయినా కాకపోయినా, శేషాద్రి యిర్రలోకి ఏమీపేమిటో ఎక్కించాలని ప్రయత్నించేది. అది వివదం అవసరమా, కాదా, ఆరం అవుతుందా లేదా అని ఆలోచించకుండా, యిచ్చిగా వినేవాడు శేషాద్రి.

శేషాద్రి శాయిలక్ష్మీకంటే పెద్దవాడు. శేషాద్రి తరువాత అడపిల్ల పుడుతుందను కున్న రాజమ్యకు భరపోవడంతో ఆ కోర్కె తీరకుండా పోయింది. అడపిల్ల పుట్టలేదన్న ఔం, నిగులు, ఆక, కోర్కె శేషాద్రికి ఆలేళ్ళు వచ్చేవరకూ ప్రాకులు, పరికిణీలు తోడిగి. క్రాపు చేయించకుండా రెండుజడలు వేసి, నిండుగా పూలుపెట్టి, బొట్టు కాటుక పెట్టి తన ముద్దు మురిపెం తీర్చుకుంది రాజమ్య. శేషాద్రికూడా అధ్యంతరం పెట్టలేదు. అతడికి చిన్నప్పటినుండి ఆ బట్టలు వేసుకోవడమే ఆలవాటైంది. పైగా శేషాద్రి అడపిల్లల కంటే అందంగా, నాజూకుగా. పొడుగు వుండేవాడు మరి.

శేషాద్రి చిన్నో చేన రెండేళ్ళకు శాయిలక్ష్మీ బస్కో చేరింది. ఇద్దరు కలిసి బడికి వెడుతుంటే ఖలు దాకోగా, అటు క్లాసులోను అందరూ క్షేరించి విడ్డిపై, పరికిణీతో కళ్ళు తుడుచుకునేవాడు శేషాద్రి.

కాని శాయిలక్ష్మీ క్షేరించలేదు. ఓదార్పింది. అప్పడే గరిగా ఆక్షణం లోనే శేషాద్రి పసిమనుసులో శాయిలక్ష్మీ మంచితనం ముద్రపడింది.

“నువ్వెంత మంచిదానివి శాయి!”
 ఆనాడు కృతజ్ఞత నిండిన కళ్ళతో.

కాని ఓ నెలరోజులపాటు ఊరుకున్న
 శాయిలక్ష్మికి, అంతవరకు శేషాద్రికి రాని
 సీగు, రోషం వచ్చాయి.

“నిజంగా నేనే మంచిదాన్నయితే,
 నాతోనే జట్టుగా వుండాలనుకుంటే,
 శేషటిలోగా క్రాపుచేయించుకొని అబ్బాయి
 లూ మారిపోవాలి. శేకుంటే నీకు
 నాకు పచ్చి” అంది శాయిలక్ష్మి బెదిరించే
 ఘోరణిలో.

శాయిలక్ష్మితో తప్ప మరెవరితో
 ఆడుకోని శేషాద్రి ఒక్కమాటంతా ఏడ్చి
 ఏడ్చి మర్నాటికల్లా అబ్బాయిలూ మారి

పోయాడు.

“శేషూ! ఉప్పు మగపిల్లాడివి. లాగు
 చొక్కా వేసుకొని, పరికిణీలు వేసుకునే
 అమ్మాయిలతో తొక్కుడుబిళ్ళ ఆడ
 కూడదు. ఎంచక్కా గోళికాయలు,
 బొంగరంఆట ఆడుకోవాలి ఏం?” అంటూ
 ఏడేళ్ళ శాయిలక్ష్మి మాటలకు తొక్కుడు
 బిళ్ళ ఆడానికి సిద్ధపడ్డ శేషాద్రి బుద్ధిగా
 తలూపి వెనక్కి లీరిన వచ్చేసాడు.

చిన్నప్పటి నుండి శాయిలక్ష్మి చదు
 వులో, శేషాద్రికంటే కాస్తా వెనుకే.
 మాటల్లో కనిపించే చురుకుతనం, ఆలో
 చనలలో కనిపించే విస్తృత భావపరిధి
 చదువులో అంతగా వుండేదికాదు.

202.

శేషాద్రి క్లాసులో ఫస్టు వచ్చేవాడు. ఈ విషయంలో శేషాద్రికంటే ఎక్కువగర్వ పడేది శాయిలమ్మే. ప్రతినెల మార్కుల రిపోర్టులో శేషాద్రి మార్కులు చూసి, తన స్నేహితురాళ్ళతో, “బావ ఫస్టు వచ్చాడు తెలుసా?” అని చెప్పి శేషు భుజంమీద చేయివేసి గర్వంగా చూసేది. ఈర్ష్యపడని శాయిలమ్మే అంటే శేషాద్రికి చాలా ఇష్టం.

అయితే శేషాద్రి చదువులో యెంత తెలివితేలికవాడో, యెదుటివాళ్ళు నమ్మలే సంత అమాయకత్వం ఉండేది మొహంలో. చివరికి రాజమ్మకూడా శేషాద్రి తెలివితేలిక వాడంటే నమ్మేదికాదు.

“అత్తా! బావ క్లాసులో ఫస్టు” అంటూ చెప్పిన శాయిలమ్మే మాటలకు.

“వెరి నాగన్న! ఎలా చదువుతున్నాడో యేమో! ఎలా బ్రతుకుతాడో!” అంటూ దిగులు, ప్రేమ కలిపితే వచ్చే భావంతో శేషాద్రి వంక చూసే ఆమె మాటలకు ఆరం బోధపడక, “అసలు ఆత్మయ్య వొట్టి వెరిబాగుల మనిషి” అన్న రిమార్కు పారేసింది శాయిలమ్మే చాలా చిన్నవయసులోనే.

“వాడి మొహం! వాడు ఫస్టురావడమేమిటి? ఏదో మాసారు వాడి అమాయకత్వం చూసి దయగా మార్కులు వేసేస్తే ఫస్టురాడు మరి” అంటూ తేలిగ్గా మాట్లాడే తండ్రిని చురచురచూస్తూ “నాన్నా! మాసారకు దయ కలిగితే యెంచి యెక్కించరు, గోడకుర్చి వేయించరు, గుంజీళ్ళు తీయించరు. కాని మార్కులుమాత్రం యెంచుతారు, తొంభైలు తేలిగ్గా వేయరు. బావ అంటే నీకు దయేగా. మొన్న సర్కస్ అర్థ రూపాయి ఇవ్వలేదే? నువ్వో ఇవ్వలేదు

కాని యెవరో మాసారు దయగా మార్కులు వేసేస్తారట” అంటూ నిలదీసి అడిగే కూతురును చూసి తెల్ల మొహం వేసేవాడు రాఘవయ్య.

ఒక్క చదువు విషయంలో తప్ప, మరే విషయంలోనైనా, శేషాద్రి అమాయకుడని యెవరైనా అంటే, తెగ బాధ పడిపోతూ, తనకు తెలిసిన విషయాలన్నీ శేషాద్రికి చెప్పేది. కాని ఒక్కోసారి శేషాద్రి అమాయకత్వం, దాన్ని మించిన మంచితనం చూస్తుంటే శాయిలమ్మేకి బోల్డంత కోపం వచ్చేది.

ఓసారి

ప్రక్రింతి సరోజ హోంవర్కు చేయక, శేషాద్రి దగ్గరికి వచ్చి, లెక్కలు చెప్పించుకొని వెళుతూ, ‘నువ్వు చాలా మంచివాడివి శేషూ!’ అంది. సరోజవచ్చి నపుడు శాయిలమ్మే ఇంట్లోలేదుకాని, వెళ్లే సమయానికి వచ్చేసింది సరోజ మాటలు విని, తనతో పోట్లాడి. మాట్లాడం మానేసిన సరోజకు శేషాద్రి లెక్కలు చెప్పడం తనను అవమానం చేయడమే అన్నంతగా బాధపడిపోయింది.

ఒంటరిగా మాట్లాడకుండా కూర్చున్న శాయిలమ్మే ధోరణి ఆరం కాక “మాసారు కొట్టారా?” అన్నాడు శేషాద్రి. అప్పుడప్పుడు, మాసారు కొడితే బళ్ళో మానంగా వుండి, యింట్లో అలిగి కూర్చోవడం శాయిలమ్మేకి అలవాటన్న విషయం తెలిసి.

“లెక్కలు సరిగా చేయలేదా? నేను చెప్పనా?” అన్నాడు.

“ఊ...మహా బాగా నీకే లెక్కలు వస్తాయనా? నాకేం కాలేదు. నువ్వనుకున్నంత మొద్దావతారా నేనొకాను నేను,” అంది కోపంగా చిరాకు పడిపోతూ.

నోరు తెరిచాడు కేషాద్రీ.

“నాకు లెక్కలు రాకపోతేనేం? మాస్టారు కొడితే నన్నే కొడతారు. వెళ్ళి పూట్లొవాళ్ళందరికీ చెప్పిరా నీకు వచ్చే లెక్కలని. నాకేం చెప్పనక్కర్లేదు. బోడిపెత్తనం!” అంది విసురుగా శాయి లక్ష్మి. అందులో ‘పెత్తనం’ అనేమాటకు అర్థం తెలిసి కేషాద్రీ నిరాంతపోయి, తల్లి దగ్గరికి వెళ్ళిపోయాడు.

“ఎందుకే శాయి! కేషు యేడుస్తున్నాడూ? నువ్వు బావా పోట్లాడుకున్నారా?” అంది రాజమ్య యేం చెప్పకుండా బావురుమన్న కేషాద్రీనిచూసి.

“నేనేం పోట్లాడలేదు అత్తా! ఆసలు బావ యేం చేసాడో నీకు తెలుసా?” అంది శాయిలక్ష్మి కోపంగా. కేషాద్రీని వెనకేసుకొచ్చే శాయిలక్ష్మి అంతకోపంగా అనడంతో, నిజంగానే కేషాద్రీ యేదో చేశాడని భయంగా చూస్తూ-

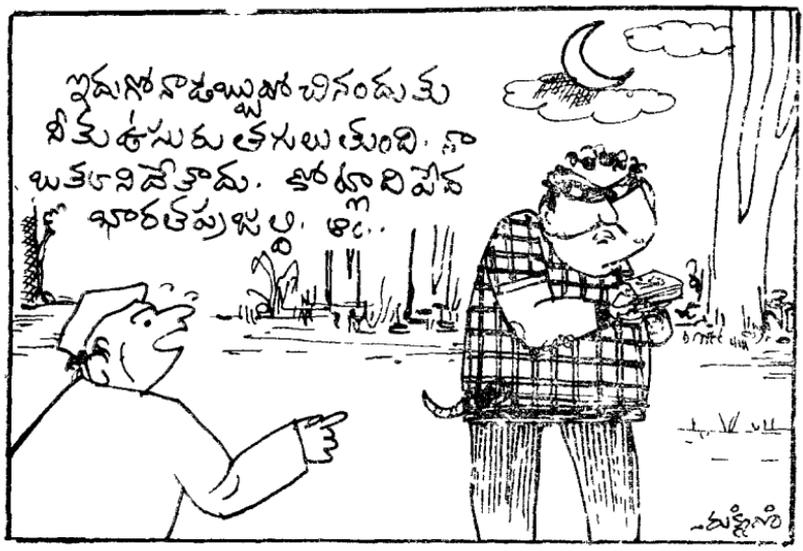
“ఏం చేశాడే శాయి? వాడొట్టి వెరినాగన్నా...” అంటూ యేదో అంటున్న రాజమ్య ధోరణికి చిరాకు పడి పోతూ, మింగేనేలా చూసింది శాయి లక్ష్మి.

“మొన్న సరోజ బావను వెక్కిరించింది. బావ యేం అన్నాడు. నేను పోట్లాడాను. తిరిగి ఇవ్వాలే, బావ సిగ్గులేకుండా సరోజకు లెక్కలు చెప్పాడు” అంది.

“నిన్ను వెక్కిరించే ఆ సరోజకు యెందుకు చెప్పావురా లెక్కలు?” అంది. రాజమ్య.

“వచ్చి చెప్పమని అడిగిందే అమ్మా!” అన్నాడు కేషాద్రీ ఆమాయకంగా.

“అందుకని, చెప్పడమే. శాయికే కోపం వచ్చింది చూడు!” అనిఅంటున్న తల్లిమాటలకు, తనది తప్పే అన్నట్టుగా తలూపే కేషాద్రీని చూసి విసుకుంది శాయిలక్ష్మి.

“గంగిరెద్దు!” అని కనిగా గొణుక్కుంది.

“అ తియ్య చెపి తేకాని తెలీదు. మొద్దురాచిప్ప” అంది విసురుగా.

ఇంకోసారెప్పుడు, శాయిలక్ష్మీమాట లాడని వారి కెవ్వరికి లెక్కలు చెప్పడం కాని, నోట్స్ ఇవ్వడంకాని చేయనని ఓప్పకున్నాడు శేషాద్రి.

మరోసారి యెదురింటి రామానికి ఇంగ్లీష్ రాదంటే చెప్పాడు.

“నువ్వలా నీకు వచ్చినవన్ని చెబితె నువ్వు క్లాసులో ఫస్ట్ రావు” అంది శాయి లక్ష్మీ.

“రామంమంచివాడు! నీతో మాట్లాడు తాడుగా!” అన్నాడు శేషాద్రి.

“అయితే యేమిటి?”

“మరి రామానికి రానివి చెప్పును. పాపం! ఘెయిలవుతాడుకదూ?” అంటూ జాలిపడే శేషాద్రిని చూసి, “మాస్టారు చెప్పినపుడు సరిగ్గా వింటే ఎవ్వరికైనా వస్తుంది. క్లాసులో వినకుండా యెందు క్లూరోచ్చివాలి? అది తప్పుకదూ? అలాంటి వారసలు ప్యాసకూడదు” అంది శాయి లక్ష్మీ.

నిజమే. రామం క్లాసులో పాఠాలు సరిగ్గా వినడు. కలవారివిడ్డ. క్లాసులు న్గొట్టి చెరువుగట్టువెంట తిరిగేంత గారా బంగా పెంచారు ఇంట్లోవాళ్లు. కాని పరీక్షలనగానే ప్యాసవ్వాలనుకుంటూ అందరి ఇళ్ళమీదికి, ముఖ్యంగా శేషాద్రి ఇంటిమీదికి పరుగెత్తుతాడు. మొదట్లో రామంతో, శేషాద్రి మాట్లాడమే సహించేదికాదు శాయిలక్ష్మీ. కాని రామం పిలిచినా యొక్కడికి వెళ్ళని, బుద్ధిమంతు

డైన శేషాద్రిమీద నమ్మకంతో మాట్లాడితే అడుగునేదికాదు.

క్లాసులో వినికూడా అరంకాని మొద్దు బుర్రలకు, పుస్తకాలు లేక చదవలేని వాళ్ళకు, శ్రద్ధవుండిఅవకాశంలేనివాళ్ళకు సహాయం చేయాలి కాని, రామం లాంటి వాళ్ళకు చేయడం ఘోరమైన తప్పు అన్యాయం అనే శాయిలక్ష్మీది నూటి మనస్తత్వం. ధైర్యం యొక్కనే. ఏమాట కాని, మొహమ్మాదే రషీమని అనేస్తుంది. స్కూల్లో యెదుటి పిల్లలు కొట్టినా, వెక్కిరించినా, మానం వహించే శేషు లోని అమాయకత్వం, బలహీనత శాయి లక్ష్మీలో లేవు. శేషు తరపున తానే నాలుగు తగిలించి, వీలైతే, పుస్తకాలు విసిరేసి పరికిణీ దోచుకొని, ముప్పయ్యధా ల్లాంటిని చేసి, కుర్రాళ్ళను నైతం చిత్తుగా తన్నిన సందర్భాలు వున్నాయ్. దెబ్బకు దెబ్బ తీసేవరకు, వూరుకునేదికాదు. ఇక పోట్లాడుకోవడంలో శాయిలక్ష్మీ గొంతు చెప్పకోవాలి.

చాలాసార్లు శేషాద్రి “నువ్వు సంగీతం నేర్చుకో శాయి. నీ కంఠం చాలాబావుం టుంది. గట్టిగా పాడగలవు కూడా” అని అంటున్నప్పుడు మింగేనేలా మాడ బోయి, శేషాద్రి మొహంబో కదిలే అమాయకత్వాని చూసి తిరూయించు కునేది. ఇదంతా చిన్నప్పటి జీవితం.

రెండు సంవత్సరాల తేడాలో శేషాద్రి శాయిలక్ష్మీ కాలేజీలో చేరారు. శాయి లక్ష్మీ చేరిన నెలకోజుల్లో, అందరికీ శాయి లక్ష్మీ పేరు తెలిసిపోయింది.

శాయిలక్ష్మీ అందమైంది. అంతకంటే

అందమైనవి ఆమె రెండు కళ్లు. ఎప్పుడూ హుషారుగా, నలాకిగావుండి అల్లరిగా మాట్లాడే శాయిలక్ష్మి అంటె చాలామంది ఆబ్బాయిలకు ఇష్టంవున్నా, పరిచయం పెంచుకోవాలన్నా, తమ స్నేహాన్ని ప్రకటించాలన్నా, శాయిలక్ష్మి అంటె ఓ విధమైన భయంతో ఆగిపోయారు.

కారణం—

శాయిలక్ష్మి కాలేజీలో చేరిన నెలరోజులకే, లైబ్రరీ మెట్లదగ్గర పరధ్యానంగా నడుస్తూ, ఢీకొట్టిన ఆబ్బాయి చెంప కెళ్లు చెళ్ళుమనిపించింది. వెనక కుర్రాళ్లు ఆ ఆబ్బాయి చేసిన దానికి ఉత్సాహంగా ఆడిచినా, ఆనెనుకే వినిపించిన చెళ్ళు కెళ్ళు మన్న శబ్దంతోపాటు, తిరిగి వచ్చిన ఆ ఆబ్బాయి రెండుయగ్గలమీద యెర్రటి వాతలనుచూసి “నాయనోయ్ ఢీకొడితే నొసలు యేమాత్రం అద్దప్పానికో నోదు కున్నా, యగ్గలుమాత్రం నూనెలో వేయవండానే ఉద్దిపోయే బూరులవుతాయి గోయ్” అంటూ హడలిపోయారు.

“శాయి, నువ్వలా చేయి చేసుకోవడం నాకు నచ్చలేదు” అన్నాడు విషయం తెలిసిన కేశవాద్రి.

“రీ కనులు యిచ్చిలేదు కేశూ! ఎవరో పరాయి మిగాకు అలా చేసినందుకు వెళ్ళి యెముకలు విరగ్గొట్టే మిగాళ్ళు చూసాను కానీ, రిలాంటి వాణ్ణి నూడలేదు” అంది గోపంగా.

“సూరి అలాంటివారుకారు శాయి! నాడిక పరధ్యానం యెక్కువ. వాళ్ళొక్కడే నా స్నేహితుడు. ఎవరో వాణ్ణి కొడితే బాధపడేవాణ్ణి కారు. నువ్వే

కొట్టావని తెలిసి..” అని అంటున్న కేశవాద్రి మాటలకు సిగ్గుపడిపోయింది శాయిలక్ష్మి.

రెండేళ్లు గడిచినా, ఏ ఒక్క ఆమ్మాయిపేరు సరిగ్గా తెలిసిన కేశవాద్రి స్నేహితుణ్ణి తను కొట్టావని తెలిసి కేశవాద్రి స్నేహితుడంటే అతి డెలాంటి వాడో అర్థంచేసుకున్న శాయిలక్ష్మి కేశవాద్రి ఎదురుగానే నూరికి క్షమాపణ చెప్పవంది.

మెచ్చుకోలుగా చూసాడు కేశవాద్రి.

కాని—
మరోసారి ఆప్పుడే మెట్లదగ్గర నూరితో మాట్లాడి వెనుతిరుగుతున్న శాయిలక్ష్మిని ఎవరో తాకడంతో తలత్తి చూడకుండానే చాచి లెంపకాయ కొట్టింది.

చెంపపట్టుకుని నిలబడ కేశవాద్రిని చూస్తూనే శాయిలక్ష్మి కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగాయి. మొహం చూపించలేనట్లుగా పరుగులాంటి నడకతో వెళ్ళిపోయింది.

“ఓర్నా యనోయ్! బావో కైతం లెక్కచేయకుండా కొట్టింది. ఆ ఆమ్మాయి చేయి మరీ లూజ్ రా... తాకితే చాలు చెంపలమీద డాన్స్ చేసుంసి” అంటూ బాగ్రత్తపడిపోయారు, శాయిలక్ష్మి అంటే గుటకలు వేసే వాళ్ళంతా. వేద్దామన్న అడుగు వేయకుండానే ముకొన్ని అడుగులు వెనక్కి వెళ్ళిపోయారు.

కాని కేశవాద్రిని కొట్టినందుకు, శాయిలక్ష్మి మాత్రం బాధపడి పోయింది, “నన్ను క్షమించకు బావా నన్ను కూడా కొట్టు” అంటూ బావురుమని ఏడుస్తున్న శాయిలక్ష్మిని చూసి, “పోనెద్దా! ఈ విధంగానైనా నీ గురించి వాళ్ళ వాళ్ళ

నోళ్ళు మాత్రబడిపోతాయ్” అన్నాడు ఊమించేస్తూ శేషాద్రి.

ఓసారి కాయిలక్కికి ఓ ప్రేమలేఖ వచ్చింది. ఆ ఉత్తరం రాసిన దౌర్భాగ్యుడి పేరు శ్రీధర్. డిబార్ అయ్యే వరకు వెళ్ళింది వ్యవహారం. శేషాద్రికోసం, శ్రీధర్ డిబార్ కాకుండా రక్షించింది. అయినా, ఆ వ్యవహారం ప్రిన్స్ పాల్ వరకు వెళ్ళినందుకే బాధపడ్డాడు శేషాద్రి.

“బావా! ఈ కుట్రాళ్ళకి దో తెగులు. నీ మొహంచూసి, డిబార్ చేయించడానికి ఒప్పుకోలేదు. అందమైన అమ్మాయి కనపడగానే ప్రేమలేఖ రాయడం, ప్రేమాదోమా అంటూ మాటలతో బురిడీ కొట్టించడం, పెళ్ళినగానే పలాయనం చిత్తగించే ఈ పిరికి రోమియోలకు యిలాగే బుడిచెప్పాలి. శ్రీధర్ నాకే కాదు, నాకంటే ముందు రాజ్యానికి రాసాడు. రాజ్యం నీకు తెలుసుకదూ? జ్ఞాపకం లేదనుకుంటూ” అంది తెలియకున్నా తలూపుతున్న శేషాద్రి వాలకాన్ని చూసి.

“వరసగా వారానికి నాలుగు చొప్పున పదహారు రాసాడు. ఒక్కదానికి జవాబివ్వకుండా నేనే అడ్డుకున్నాను. చివరికి ఓసారి జవాబివ్వనందుకు బెదిరించాడట దాగో అడ్డగించి.”

“ఈ విషయం ముందుగానే ఊహించి రాజ్యానికి ఓ సలహా చెప్పాను. అతనలా బెదిరించగానే, యింటికి వచ్చి నాన్నతో మాట్లాడండి. నాకు యిష్టమే మీరంటే” అనే మాట చిలకలా పలికిన రాజ్యం మాటలకు శ్రీధర్ రూట్ మార్పు కొని నాకు రాశాడు. పిరికి సన్నాసి” అంది కసిగా.

“నీకు రాధ తెలుసా! ఒహో తెలియకదూ! దానికి యిలాగే ఓసారి ఓ ప్రముఖుడు ఉత్తరం రాస్తే అది ఉబ్బితబ్బితై పోతూ, జవాబు రాసింది. మరునాటి కల్లా, ఆ పిచ్చి వెధవ అందరికీ ఆ విషయం చెప్పడంతో కాలేజి గోడలమీద పేర్లు వెలిసాయి. ఈ విషయం నీకు తెలుసుగా! పాపం రాధా వాళ్ళింట్లో ఆ విషయం తెలిసి, కాలేజి మాన్పించేసారు. చదువు పూర్తికాకుండానే పోయింది. యింత వరకూ పెళ్ళికాలేదు”

“పెళ్ళి చేసుకునే ధైర్యం లేని వాళ్ళెప్పుడూ ప్రేమించకూడదు!” అంది శాయిలక్ష్మి తన సిద్ధాంతాన్ని గట్టిగా చెబుతూ.

“నిజంగానా!” అన్నట్లు చూసే శేషాద్రిని చూసి చిరాకుపడిపోతూ “నీకసలు ఏం తెలియ బావా” అంది విసుక్కుంటూ.

“అంతేకాదు - నుస్సింత అమాయకంగా, ఎరుటి వాళ్ళు చెప్పేవరకు కూడా గ్రహించలేక, ఆలోచించలేక బుద్ధి తారంలా వుంటే, నిన్ను ఏ అమ్మాయి పెళ్ళిచేసుకోదు. చేసుకున్నా, సుఖపడదు. నాలంటిదైతే అసలు నీలాంటి వాణ్ణి, నీ అమాయకత్వాన్ని భరించలేదు” అంటూ రిమార్కు పారేసింది.

శేషాద్రి నవ్వాడు.

శాయిలక్ష్మి బి.ఏ. పూర్తిచేసింది.

శేషాద్రి ఎస్.ఏ. పూర్తిచేసి, హైద్రాబాద్ లో లెక్చరర్ గా ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు.

శేషాద్రికి చి.ఏ.లో క్లాస్ మేట్ ని నేను. శాయిలక్ష్మి విషయం అంతా కాలేజిలో చూసి, కొద్దిగా శేషాద్రి చెప్పడం

ద్వారా, మరోసారి వాడితోపాటు వాళ్ళ ఊరికి వెళ్ళడం ద్వారా తెలుసుకున్నాను. కాస్త పరిచయం కూడా వుంది.

ఎమ్.వి. ఒక్క సంవత్సరమే చదివి మానేసి, ఉద్యోగం వెతుక్కున్న నన్ను, శేషు మర్చిపోలేదు. ప్రతి చిన్న విషయం ఆత్మీయుడిలా చెప్పేవాడు శేషాద్రి.

ఆ మధ్య రాఘవయ్య, శాయిలక్ష్మికి సంబంధాలు చూస్తున్నాడని తెలిసి, రాజమ్మ వెళ్ళి అడిగింది. మేనరికం పోగొట్టుకోవద్దని, బ్రతిమాలింది.

“శేషు మరీ ఆమాయకుడు అతా! ఈ మాట బావ స్వయంగా వచ్చి అడిగే ధైర్యం లేక నిన్ను పంపించాడే?” అంది శాయిలక్ష్మి.

“వాడెందుకు అడగాలే? వాడు నీ బావ. నువ్వు పుట్టగానే వాడి పెళ్ళాని వైపోయావ్. నీమీద వాడికి హక్కు వుంది. దేవిరించినట్టు ఎందుకు అడగా లేం?” అంది రాజమ్మ.

“అబ్బా.. బోడి హక్కు.. ఎక్కడుండే? అయినా. ఆ హక్కు వినియోగించుకునే ధైర్యం లేని నీ కొడుకులాంటి పిరికివాణి నేను కట్టుకోను. వెళ్ళి చెప్ప” అంది శాయిలక్ష్మి ఖచ్చితంగా.

రాజమ్మ ఈ విషయం అంతా వివరిస్తూ శేషాద్రితో చెప్పడం విన్న నేను, “హమ్మ అడదికాదురా” అనుకున్నాను. కాని శేషాద్రి మాత్రం ఎందుకో ఉలిక్కి పడిపోయాడు.

శాయిలక్ష్మికి సంబంధం కుదిరిందని, తెలిసిన రోజు రాజమ్మ బాగా ఏడ్చింది. శేషాద్రి విగ్రహంలా కూర్చున్నాడు. వాడి వాలకం చూస్తుంటే బాధపడు

తున్నాడో లేదో అర్థం కాలేదు. కాని, ఓ రెండు రోజులు మాత్రం మనిషి కనిపించకుండా గాబర్నా పెట్టే సాడు శేషాద్రి.

ఆ తరువాత వారం రోజులు గడిచాయి. నేను ఆ వారంరోజులుగా ఆఫీసులో పని మరి వొత్తిడిగా వుండడంతో వెళ్ళలేక పోయాను. ఇంతట్లోనే ఈ వార్త.

పెళ్ళయిపోయింది.

శాయిలక్ష్మికి శేషాద్రికి పెళ్ళయి పోయింది.

ఎలా? శాయిలక్ష్మి ప్రేమించిందిట ఓ డాక్టర్ ని. అతగాడితోనే పెళ్ళి నిశ్చయం చేసాడట రాఘవయ్య. అందుచే నీ కొడుకును చేసుకోను ఫో అందిట శాయిలక్ష్మి.

మరి ఈ పెళ్ళెలా జరిగింది?

నేను యింకెంతోసేపు కుర్చీ కతుక్కొని కూర్చోలేక లేచి బయలుదేరాను. నేను వెళ్ళేసరికి, శాయిలక్ష్మి ఎదురైంది. నన్ను కూర్చోమని చెప్పి “శేషూ! రాజు వచ్చాడు” అంటూ కేకపెట్టిన శాయిలక్ష్మి కేకకు బదు నిమిషాల్లో వచ్చేసాడు శేషాద్రి.

ఇద్దరం పార్కువైపు బయలుదేరాం.

“శాయిని నేను ప్రేమించారా రాజూ! కాని మామయ్య కాదంటాడని దానికి శాయివంత పాడుతుందని అనుకోలేదు. కాని అమ్మ వచ్చి శాయి అన్నమాటలు చెప్పాకా, ప్రేమించిన శాయికోసం నేనేం చేయాలో నిర్ణయించుకున్నాను.”

“అందుకే ఆ రెండు రోజులు శాయి

దగ్గరికి వెళ్ళి అడిగాను.”

“ఏమని?” అన్నాన్నేను నోరు తెరుస్తూ. పత్రాలేకుండా రెండు రోజులు వెళ్ళి ఫ్రెండ్డింట్లో వున్నానని నన్ను సైతం నమ్మించినవాడి తెలివికి ఆశ్చర్యపోతూ.

“నన్ను తను ప్రేమిస్తోందా లేదా అనినన్ను ప్రేమిస్తోందట కాని పెళ్ళి మాత్రం చేసుకోవడం నిజం చెప్పావ్వా బోల్డు కోపం వచ్చింది. నేనెప్పుడూ శాయిని కొట్టలేదు కాని ఆరోజు రెండు బుగ్గలూ కందిపోయేలా కొట్టాను.”

“మామయ్య కళ్ళప్పగించి చూస్తున్నా ఏమిటో వెరి ఆవేశం, నాలో ధైర్యంగా విజృంభించింది. శాయి నాలో చెప్పిన ఒకమాట తిరిగి అప్పగించేసి, లాక్కు రావాలనుకున్నాను. కాని, శాయి కిష్టం లేకుండా, నేను శాయిని పెళ్ళిచేసుకోలేను. అందుకే వచ్చేసాను.”

“కాని... చిత్రం ఏమిటో తెలుసా! శాయి చాలా మంచిది.” అన్నాడు శేషు.

వెరిగా చూసాను. అదేనాచిత్రం? అన్నట్టుగా.

“అమ్మ వెళ్ళి, నీ కూతురుకు పెళ్ళిలా చేస్తావో నేను చూస్తాను. నాకొడుక్కేం తక్కువా అని అంటే, మావయ్య వెక్కిరిస్తూ, “పిరికి సన్నాసి! వాడు నా కూతురునేం చేయలేడు. తాకి బతగలడా? అని అన్నాడట. అమ్మకంటే ఎక్కువ రోపవడిపోయింది శాయిలక్ష్మి. అందుకే అమ్మలో నా హక్కు, ధైర్యం గురించి సవాలుచేస్తున్నట్టు మాట్లాడిందిట. నేను వెళ్ళి వచ్చేసాకా, “రాడీ వెధవ వాడి

ధైర్యం మండిపోను. చెట్లంత మనిషిని ఎదురుగా వున్నానన్న భయంలేక ఎంతపని చేసాడు” అని అంటున్న తండ్రి మాటలకు సమాధానంగా, ఆ మర్నాడే శాయి నాకు ఉత్తరం రాసింది. తాను వచ్చేస్తున్నట్టు. మామయ్య మాటలకు ముందుగా ఏడ్చినా, అమ్మ బిగుసుకుపోయి, శాయి మీద మనసు మార్చుకొని ఆపేరే ఎత్తకూడదంది. అందుకే అమ్మకు కూడా తెలియకుండా, శాయి ఇక్కడికి రాగానే వెంటనే పెళ్ళిచేసుకొని యింటికి తీసుకొచ్చారా. అమ్మ ఏం అనేదు. కాని మామయ్య మాత్రం, నిన్న వచ్చి అల్లరి పెట్టి, నేను శాయిని లేవదీసుకొచ్చానని అన్నాడు. పాపం! మావయ్యకేం తెలిదు.” అని చెప్పి జాలిపడుతున్న శేషు ద్రివంక కళ్ళు పెద్దవిచేసి చూసాను.

“ఎవరు ఎవరిని పెళ్ళి చేసుకున్నారూ?” నా మెదడులో తోలుస్తున్న ప్రశ్న అప్రయత్నంగా నాకు తెలియకుండానే వెలువడింది.

“ఒకరు యింకొకరిని చేసుకోవడం ఏమిట్రా? మేమిద్దరం పెళ్ళిచేసుకున్నాం అంటే” అన్నాడు శేషు ద్రి వప్పుతూ. ‘మేమిద్దరం’ అనే చోట నొక్కి పలుకుతూ.

నిజమే—
వాళ్ళిద్దరూ— శేషు ద్రి శాయిలక్ష్మి ఇద్దరూ పెళ్ళి చేసుకున్నారు. సుఖాంతంగా పెళ్ళిలో ముగించారు వాళ్ళ ప్రేమకథని. ఇంక ప్రేమకథేనా? అనించింది నాకు.

శాయిలక్ష్మి ఒకప్పుడు శేషు ద్రితో అన్నమాటలు గుర్తువచ్చి నా ప్రశ్నకు జవాబు దొరికింది. ★